

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
історії України та всесвітньої історії
Протокол № 10 від «28» березня 2024 року
Завідувач кафедри О.І.Бабак О. І. Бабак

Розроблено
Головою фахової комісії зі спеціальності 032
Історія та археологія

Житков О.А. Житков

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ЦДУ ім. Володимира Винниченка
від 22.04.2024 № 781-ЧУ



Голова приймальної комісії,
Ректор
Є. Ю. Соболь

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
«Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень»

для осіб, які вступають на навчання до аспірантури
денної форми, галузі знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальності 032 Історія та археологія

Структура програми «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень»:

1. Пояснювальна записка.
2. Вимоги до презентації дослідницької пропозиції.
3. Критерії оцінювання.
4. Рекомендована література.
5. Додаток (оформлення титульної сторінки дослідницької пропозиції).

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Для вступу до аспірантури до Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень – форма вступного випробування, передбачена для вступу на навчання за ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Історія та археологія, що полягає в заслуховуванні та оцінці знань за результатами наукового повідомлення вступника.

Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень готується вступником до аспірантури особисто і є стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової проблеми (теми).

Метою презентації дослідницької пропозиції є встановлення рівня обізнаності вступника та вмінням застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях. Визначення здатності вступника виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, та презентувати актуальні проблеми обраного напряму дослідження (теми), критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових досліджень із дотриманням належної академічної та професійної добродетелей.

Завданнями презентації дослідницької пропозиції є:

– виявлення у вступника здібностей щодо здійснення науково-дослідницької діяльності за обраним напрямом, системності та послідовності мислення, глибини розуміння обраного напряму наукового дослідження;

– оцінка вміння презентувати матеріал та брати участь у наукових дискусіях;

Дослідницька пропозиція має доводити наукову обізнаність вступника, розуміння ним змісту дослідження обраної наукової проблеми, певний рівень володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи.

У дослідницькій пропозиції, обґрунтовується актуальність наукової проблеми та методологія її дослідження, викладаються основні завдання та можливі шляхи їх розв'язання, визначаються об'єкт і предмет дослідження, відображається очікувана наукова результативність роботи.

Дослідницька пропозиція носить характер творчої самостійної роботи. Виклад матеріалу не обмежується лише описовим підходом до розкриття обраної теми, а має відобразити авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору вступника на можливі варіанти її вирішення.

Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень має відповідати напрямкам дисертаційних досліджень в галузі 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія.

Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень оцінюється атестаційною комісією зі вступу до аспірантури Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Подана вступником дослідницька пропозиція не обов'язково у запропонованому формулуванні та змістовній інтерпретації повинна стати темою дисертаційного дослідження у разі зарахування до аспірантури.

2. ВИМОГИ ДО ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом 4-5 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, який є стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової проблеми. Дослідницька пропозиція має відповідати напрямам (тематиці) дисертаційних досліджень зі спеціальності 032 Історія та археологія, визначених освітньо-науковою програмою. Робота має демонструвати наукову обізнаність вступника, розуміння змісту дослідження обраної наукової проблеми, володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи.

Дослідницька пропозиція подається вступником на фахову кафедру. Крім текстового варіанту (наукової доповіді), готовиться слайд-презентація (таблиці, схеми тощо) для представлення під час вступного випробування.

Орієнтовна структура презентації дослідницьких пропозицій і досягнень включає наступний перелік компонентів, що не є вичерпними:

- обґрунтування актуальності обраної теми,
- ступінь її розробленості у вітчизняній і зарубіжній науці;
- основні завдання та можливі шляхи їх вирішення;

- об'єкт і предмет дослідження;
- передбачувана структура наукового дослідження;
- інформація про наукові досягнення, опубліковані наукові праці.

Презентація дослідницької пропозиції готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і повинна містити не більше 8-10 слайдів (таблиць, схем).

Структура виступу:

- презентація теми дослідницької пропозиції (досягнень);
- актуальність обраної проблеми дослідження;
- стан розробки даної тематики у вітчизняній та зарубіжній науці;
- мета та завдання дослідження;
- методологія дослідження;
- можливі шляхи розв'язання поставлених завдань;
- бібліографічний список основних використаних джерел, які відповідає тематиці дослідження.

Кожен слайд має бути викладений чітко, лаконічно і не містити неоднозначних формулювань.

На презентацію здобувачеві відводиться час не більше 10 хвилин.

Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень складається з таких частин:

- доповідь вступника;
- відповіді на поставлені запитання.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

«Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень»

Під час вступного випробування оцінюється:

1. Презентація здобувачем дослідницької пропозиції – до 120 балів.
2. Відповіді на поставлені запитання – до 80 балів

Критерій оцінювання вступного випробування:

Кількість балів	Характеристики відповіді

180-200	<p>Вступник послідовно і логічно виклав в пропозиції матеріал щодо обґрунтування тематики наукового дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та закордонній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених завдань. Пропозиція відрізняється повнотою та достовірністю використаної інформації; логічністю структури; композиційною цілісністю; наявністю критичної оцінки наведених відомостей; аргументованістю висновків; чіткістю та лаконічністю викладу; грамотністю та відповідністю викладу нормам української мови й академічному стилю. Під час обговорення і запитань вступник виявив глибоке і повне осмислення змісту матеріалу, в якому він легко орієнтуються, володіння поняттєвим апаратом. Відповіді на запитання абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації обраного предмета дослідження, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу матеріалу.</p>
141-179	<p>Має місце послідовне та логічне викладення матеріалу в текстовому форматі та усній презентації. Візуальне подання задуму автора, максимально зручне для сприйняття науковою аудиторією. Презентація та текст доповіді відрізняються повнотою та достовірністю інформації, що використовується; логічністю структури; композиційною цілісністю; наявністю критичної оцінки наведених відомостей; аргументованістю висновків; чіткістю та лаконічністю викладу; грамотністю та відповідністю викладу нормам української мови та академічному стилю. Вступник виявив достатнє опанування змісту матеріалу, в якому він легко орієнтуються, володіння поняттєвим апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вміння висловлювати та обґрунтовувати свої судження, але у пропозиції та під час її обговорення трапляються окремі неточності (похибки). Відповіді на запитання вступника засвідчують задовільний рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань і здатності до їх засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу.</p>

100-140	<p>Вступником продемонстровані знання і розуміння основних положень представленої дослідницької пропозиції, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв'язання поставлених завдань, але при цьому виклад матеріалу в пропозиції та під час її обговорення неповний і непослідовний; мають місце неточності у визначенні понять, виявлено нездатність доказово обґрунтувати свої судження. Відповіді вступника засвідчують досить низький рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його оформлення.</p>
----------------	--

Мінімальна кількість балів для участі у конкурсі – 100

4. Рекомендована література

1. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#n11>
2. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України №848-VIII від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Бондаренко Г. Теорія і методологія історії. Луцьк : Ред.- вид. відділення Волинського Національного ун-ту, 2011. 196 с.
4. Капустян Г.Т. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні технології історичних досліджень» для підготовки доктора філософії денної та вечірньої форм навчання зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Кременчук, 2020. 19 с.
5. Кузьмін О. С. Історичний процес: теорія та методологія дослідження. Житомир. 2003. 187 с.
6. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ. 2007. 274 с.

Додаток

Оформлення титульної сторінки дослідницької пропозиції.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Спеціальність 032 «Історія та археологія»

Освітньо-наукова програма Історія та археологія

Прізвище, ім'я, по батькові вступника

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ

на тему: «»

Кропивницький – 2023